

ÖVERORDNING **Acochliidiomorpha – tagghudingsnäckor**

STAM Mollusca
 KLASS Gastropoda
 UNDERKLASS Heterobranchia
 INFRAKLASS Euthyneura
 SUBTERKLASS Tectipleura
 ÖVERORDNING
 ORDNING
 UNDERORDNING
 ÖVERFAMILJ
 FAMILJ
 SLÄKTE

Överordningen Acochliidiomorpha är en grupp snäckor som omfattar två överfamiljer, Acochliidoidea och Parhedyloidea, vilka båda är representerade i Sverige.

Arterna i överordningen är generellt mycket små, ofta bara ett fåtal millimeter långa (utom några sötvattenslevande arter i sydvästra Stilla havet som blir upp till 35 mm långa). De är ofta cylindriskt maskformiga och färglösa. De saknar skal som vuxna och har tarmkörteln som en avlång, säckformig bildning på ryggsidan.

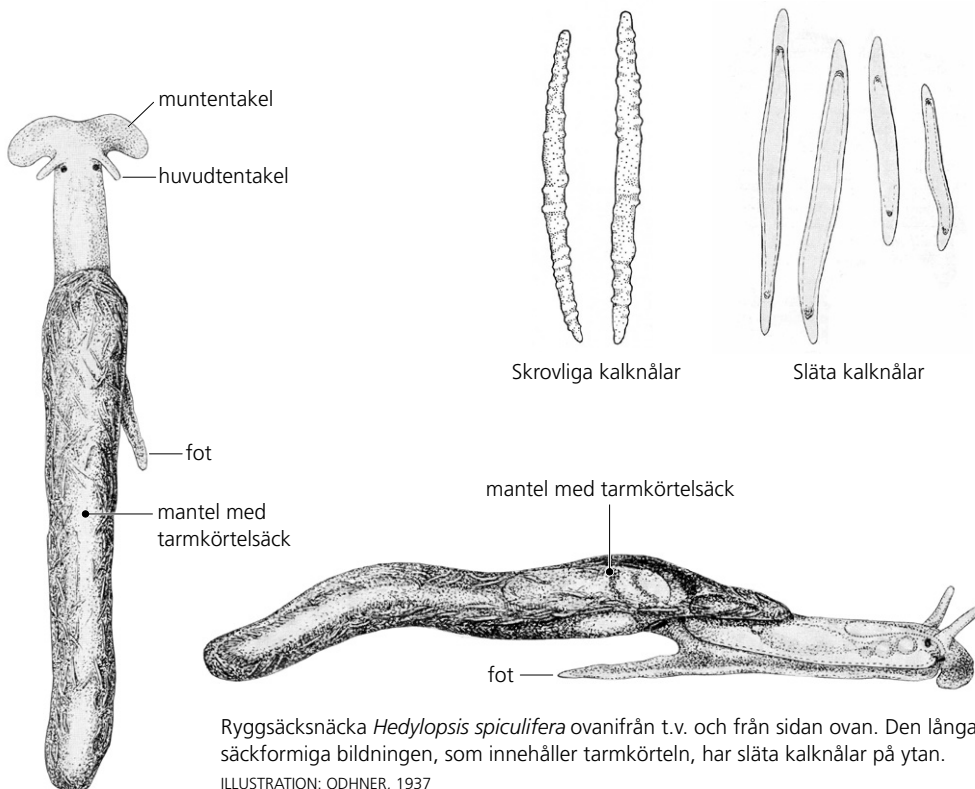
De lever interstitiellt (mellan kornen) i skalgrus och sandbottnar. Istället för ett skal har de rikligt med små kalknålar i huden, vilket gör deras kroppar mer flexibla. Detta är fördelaktigt vid ett liv i de tränga utrymmena mellan skalrester och sandkorn. Det svenska namnet tagghudingsnäckor syftar på dessa kalknålar eller ”taggar” i huden, inte på någon koppling till gruppen tagghudingar (sjöstjärnor, sjöborrar m.m.).

Tre arter tagghudingsnäckor är rapporterade från svenska västkusten. Det krävs dock specialmetoder för att kunna studera dessa små snäckor. Den första kända arten beskrevs 1895 av den danske läkaren Rudolf Bergh. Den var tre centimeter lång, en jätte i sammanhanget, och samlades in vid en flodmyrning

på den indonesiska ön Flores. Men strax därpå, 1901, beskrevs flera mycket små, interstitiellt levande arter från Medelhavet och Svarta havet av den ryske forskaren Alexandr Kowalevsky, vilket följdes av flera andra arter som beskrevs av bland andra de svenska forskarna Nils Odhner på 1930-talet och Anders Swedmark på 1960-talet.

Tagghudingsnäckor har ett par muntentakler och oftast även ett par huvdentakler. Mantelhåla och gäle saknas. Det finns inga pariga käkar i munhålan. Reproduktionssystemet är förenklat. Parningen sker ofta genom så kallad hypodermal impregnation, vilket innebär att spermerna injiceras rakt igenom kroppsväggen. Spermerna transporteras sedan till uterus och äggcellerna med hjälp av spermatorfer.

Tagghudingsnäckor livnär sig av mikroorganismer som dinoflagellater och foraminiferer (skalamöbor). Mycket lite är känt om deras ekologi och säsongsvariation, men de få exemplar som påträffats i svenska vatten har i huvudsak hittats under vår och sommar. De är vanligen hermafrodit (både hane och hona), men några arter är skildkönade. Äggsamlingarna är små och runda. Arterna inom gruppen har veligerlarver.

De mikroskopiskt små kalkstrukturerna i huden hos tagghudingsnäckor är oftast nålformiga men kan även ha annan form. De är mycket viktiga för artbestämning inom gruppen. Här ses exempel på skrovliga kalknålar från taggsäcksnäcka *Asperspina brambelli* till vänster och släta kalknålar av olika storlek från ryggsäcksnäcka *Hedylopsis spiculifera* till höger.

ILLUSTRATION: SWEDMARK, 1968 (TV),
 ODHNER, 1937 (T.H)

Ryggsäcksnäcka *Hedylopsis spiculifera* ovanifrån t.v. och från sidan ovan. Den långa säckformiga bildningen, som innehåller tarmkörteln, har släta kalknålar på ytan.

ILLUSTRATION: ODHNER, 1937